

Jan Olof Olsson

De tre från Haparanda

Bonniers, 1967, omslag: Eino Tepponen

Bokens berättarjag är en ung tullman i Haparanda, staden som 1916 var en glugg i den järnridå som första världskriget drog från Östersjön till Balkan. Här möts tyska spioner, ryska revolutionärer och agenter med lön från båda håll. Och här passerar den sköna ballerinan Anna Alljeva med en elegant revolver insmugglad bland kjolmassorna i kofferten. Givetvis segrar den unge gränsvaktens ridderliga känslor över hans tjänstemanna samvete. Sådan är upptakten till romanen med dess långa rad av dramatiska händelser och märkliga sammanträffanden.

Med glimten i ögat låter Jolo ideligen fällan slå igen om sina tre hjältar från Haparanda, tullaren, en fotograf och en gulaschbaron, oskyldigt misstänkta för mord som de är. Med elegans lyckas de tre fortsätta från Torneå i norr till Köpenhamn i söder på en rymmarstråt som då och då osökt korsar ballerinsans dansturné. I operans korridorer, på Kalmar fängelse, på Zoo i Köpenhamn – överallt rör sig författaren lika hemtamt.

En underbar äventyrsroman från första världskriget, revolutionernas och de svenska gulaschbaronernas tid.

